

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 529 din 26.11.2012

Dosar nr: 327/2012

Petiția nr: 3574/26.07.2012

Petent: P L, A M F

Reclamată: F E

Obiect: Utilizarea termenilor „sidoși nenorociți”, „handicapați”. Domeniu: dreptul la demnitate. Criteriu: infecție HIV.

I. Numele și sediul părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. P L

I.1.2. A M F

I.2. Numele și domiciliul reclamatei

I.2.1. E F

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenții arată că reclamata a utilizat în public față de ei termenii de „sidoși nenorociți”, „handicapați” în data de 25.03.2012.

III. Procedura de citare

3.1. În conformitate cu art. 20 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 09.10.2012 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La audierea din 09.10.2012 s-au prezentat petenții.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petenții, prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 3574/27.07.2012**, arată că reclamata a utilizat în public, în holul blocului unde locuiește, față de ei termenii de „sidoși nenorociți”, „handicapați” în data de 25.03.2012. Au depus la dosar înregistrarea afirmațiilor.

4.2. Susținerile reclamata

4.2.1. Reclamata, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5281/29.10.2012**, arată că este sora celui de-al doilea petent, care a provocat un conflict în familie, iar prima petentă este fosta soție a fratelui. Consideră că faptele nu constituie discriminare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că în data de 25.03.2012, în holul blocului unde locuiesc împreună, reclamata a utilizat termenii de „sidoși nenorociți”, „handicapați” față de reclamați.

Opinia majoritară exprimată de Bertzi Teodora, Haller István, Jura Cristian, Lazăr Maria, Panfile Anamaria, Vasile Alexandru Vasile:

5.2. **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. Chiar dacă definiția discriminării directe, nici prin **O.G. nr. 137/2000**, nici prin **Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică**, nu conține elementul de justificare obiectivă, ea poate fi analizată în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO).

5.5. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între

situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

5.7. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

5.8. Situația persoanelor infectate cu HIV diferă de situația altor persoane, bucurându-se de o protecție specială privind informațiile cu caracter personal. Însuși informarea vecinilor privind existența acestei infecții crează o situație de diferențiere. Totodată utilizarea unor termeni cum ar fi „sidoși nenorociți”, „handicapați” reprezintă în sine o diferențiere, care nu necesită analiza comparabilității.

5.9. Criteriul de discriminare este cel al dizabilității.

5.10. Termenii utilizați de reclamată afectează dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României** prin art. 1 alin. 3.

5.11. În concluzie, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, fapta reclamatului reprezentând o deosebire pe criteriul dizabilității, care afectează dreptul la demnitate.

5.12. Conform art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

5.13. Colegiul director constată că fapta s-a desăvârșit în public (pe holul blocului în care locuiesc părțile).

5.14. Colegiul director constată că mesajul vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, îndreptat împotriva reclamațiilor.

5.15. În concluzie, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, fapta reclamatei reprezentând un comportament manifestat în public, care vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, îndreptat împotriva reclamațiilor, pe criteriul infectării cu HIV al celui de-al doilea reclamat.

5.16. Având în vedere faptul că reclamata a utilizat termenii cu caracter discriminatoriu într-un conflict de familie, Colegiul director consideră că este suficient să acorde sancțiunea de avertisment și să formuleze o recomandare.

5.17. Se recomandă reclamatei să evite în viitor utilizarea unor termeni cu caracter discriminator.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 6 voturi pentru și 2 voturi împotrivă ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Utilizarea termenilor „sidoși nenorociți”, „handicapați” reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
2. Recomandă reclamatei F E să evite în viitor utilizarea unor termeni cu caracter discriminator;
3. Clasarea dosarului;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI TEODORA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 05.12.2012

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare*** și ***Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H.I.